Se inaugura Espazio Zubiarte en Uharte

Pretextos y oportunidades

ESCULTURA
Jabier Moreno
Espazio Zubiarte, Uharte
Hasta el 25 de junio

Iñaki ARZOZ

La exposición "Pretextos / Asmoak" de Jabier Moreno es la encargada de abrir un nuevo y peculiar espacio expositivo en Nafarroa, en el sótano de la vivienda / taller de los artistas Xabier Villarreal y Angela Moreno. Un conjunto de esculturas, cuyo carácter heterodoxo quiere marcar una línea propia, amistosa y anticomercial, que descubra artistas o propuestas alternativas. No es una galería convencional (atención al horario: sólo abre los sábados, de 18:00 a 20:00 h, o previa cita), sino un espacio experimental, en el que los artistas confrontarán con un público afín sus propuestas más arriesgadas. En este sentido, la obra de Moreno, enigmática y ensimismada, no puede ser mejor comienzo. Esta selección de trabajos realizados entre el 1990 y 2003, nos muestra un artista que, pese a su declarada vocación de profesor, necesita interrogarse acerca de las cuestiones más acuciantes del arte moderno. Así, tras la metáfora alquímica del arte en "Arragoa" (Crisol), la serie "Mitosis", compuesta por formas celulares que contienen una abigarrada colección de tipografías, alude al crecimiento y la problemática del discurso contemporáneo del arte. En la irónica "Kit de Escultura Pública (Becerro de Oro) para Jóvenes Artistas", presenta la «pequeña caja de dificultades, aspiraciones y quimeras» de la labor del creador, muy útil para todo artista novel. Finalmente, las maquetas para esculturas públicas de su última etapa –especialmente su original síntesis de rotunda escultura industrial y rocódromo lúdico para alpinistas–, nos introduce de lleno en el debate de la escultura pública con vocación social, en la que la interacción no está reñida con el rigor formal, propio de la tradición vasca.

Aspecto de una de las salas del nuevo espacio de arte.

A la espera de que el cercano Museo Oteiza se oriente positivamente y de que la Fundación Buldain de sus primeros frutos, este pequeño espacio uhartearra es, además del «pretexto» para descubrir la obra secreta de Jabier Moreno –maestro de escultores y escultor de una inteligencia libre–, una excelente «oportunidad» para el encuentro con el verdadero arte; aquel que demuestra suficiente pasión y humildad como para mostrar su propio examen de conciencia.

Juan Sagastizabal Windsor Kulturgintzan

Oroigarriak eta oroitzapenak

PINTURA
Juan Sagastizabal
Windsor Kulturgintza, Bilbo
Ekainaren 30a bitarte

Itxaso MENDILUZE

Bilakaera zabala da Sagastizabalek pintura arloan egin duena, eta, hain zuzen, horrek eman dio aukera plastikotasun modu ugari aztertu eta lantzeko. Bere lehen trebakuntzak azalerare ikertzean kokatzen ditu berak, alegia, harramazka, txertatze, kentze eta pitzaduren lantzean. Baina, berak esan bezala, hori aspaldian gertatu zen, eta gerora, beste hainbat modu dira landu dituenak. Ibilbide hori, ordea, ez da ezerezean geratu, eta ondoren ere agertu da haren arrastorik, nahiz eta modu ezberdin eta anitzetan izan.

Bada aspaldian lantzen duen gai edo ideia bat, ordea, haurren ideia hain zuzen ere. Baditu bilduma zenbait haien inguruan, nahiz betiere asmo eta ildo ezberdinetan garatuak izan. Batzuk expresionistagoak dira, alegorikoagoak besteak, eta ostera, egun Windsor Kulturgintzak eskaintzen digun hau, bere seinideen argazki zaharretatik atera pintura edo erretratuez osatzen dena. Modu errealista eta arinagoan dira eginak. Arina diot, betiere, Juan Sagastizabalen usteten atzemangarriago gerta daitezkeenaren zentzuan. Dena den, gerturatze sakonagorik merezi ote duten galdetu beharko genioke geure buruari, begi-bistako gainazal horrek barnerik ba ote duen, alegia.

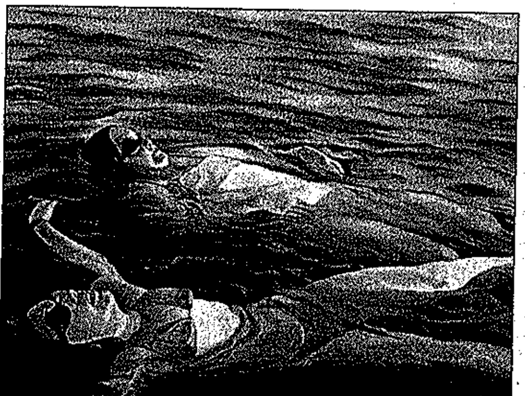

"Bañistas". Marisol RAMIREZ/ARGAZKI PRESS

Bada ere bere aitzin-solasen arrastorik lan hauetan. Pinturaren espatularen tratatzean, esaterako, lehen aldi haren formarik agertzen da. Izan ere, bilduma honetan, testura dela medio, ukimenaz goza daitekeen lanik agertzen baita. Natura bera ere ardatz izanik, horrek berak, bai eta bakoitzak mantentzen duen konposaketak alegoriarako bidea eta oroimenerako aukera eskaintzen diote. Konposatze horretan suertatzen baita, oroigarri diren argazkietatik abiatuz, guztientzat ezagun izan daitezkeen erlijio pasarte edo eta gure bizitzakoak liratekeen pasarte zenbaitzuen oroitzapenik. Beraz, oroimen eta oroitzapenen mugan, nahiz errealitate bakan edo anitzaren baitan suertatzen da erakusketa; errealitate bakana, azalean agertzen dena, eta anitza, aldiz, gorputzean edo barnean zitekeena, gorputzik ikustea posible den bezainbat.

Ismael MANTEROLA

Gailur lainotsuak

Orain dela hiru aste, gutxi gorabehera, ospatu zuten Donostian "Transakzio denbora" izeneko artearen «gailurra».

Ez dakigu oso ondo zer esan nahi duen artearen gailurrak, baina bai zer izan zen mundu ko potentzia ekonomiko handien bilerak akordarazten duen hitzaren atzean dagoena. Helburua ez omen zen oso zaila, artearen munduan dabilen jendea elkartzea gaur egungo artearen egoerari buruzko eztabaida eta ondorioak ateratzeko.

Astebete Miramar jauregian eta Donostiako hotel batean pasa ondoren, ez dirudi emaitza handirik ateratzeko gai izan direnik. Donostiak ez du gehiegi inspiratzen edo beste zerbait inspiratuko du leihotik miresten den «marko parekaezinak» (nik aspaldidik dakit efektu narkotizanteak dituela).

Baina ez du axolarik, arduradunek berehala esan dute ondorioak ez izatea dela ondorioa eta ez dela porrota izan Gailurra ezer esan gabe amaitzea.

Artelekuk eta Consoni erakundeek antolatutako ekimena guztion patrikatik ordaindu da eta, horregatik, emaitzak eskatzeko eskubidea dugu. Bestalde, artearen munduan zein eragin izan duen neurtu beharko genuke eta azken hau aztertzerakoan defizit izugarria ikusten dut nik.

Lehendabizi, nire kide batek esaten duen moduan, «ikusezina» izan delako. Inork ez du gauza handirik jakin bertan parte hartu dutenek izan ezik. Edonorrentzat zabalik ez zegoenez, ez dakigu zeri buruz hitz egin den edo gosaltzen pasa duten goiza eta merendatzen arratsaldea. Ondoriorik atera ez denez, kanpoan egon garenontzat existitu ez balitz bezala.

Bigarrena, bukaerako ostiralean antolatu zuten ekitaldiak amorru pixka bat eman zidan, alde batetik jendeari helarazten zitzaion mezua honen antzekoa zelako: aukeratuen artean ez zaudenez, eztabaidetan ezin duzu parte hartu, baina performanceak, hitzaldia eta dantza ikusteko aukera emango dizugu, egiten duguna ikus dezazun. Gainera, iragarkiei begiratuz, konturatu ginen zein zen antolatzaileen interesa, "El Pais" egunkarian orri osoko koloretako iragarkia sartu zuten bitartean, beste egunkarietan zuri-beltzeko orri erdikoa. Zer esan nahi du honek?